

# Што е Е-Отпад?

Елена Игнатова  
Фондација Метаморфозис



# Отпад е!



# Што е проблемот?

- Лош дизајн и агресивен маркетинг од компаниите кои произведуваат електронски и електрични уреди
- Електронските и електрични уреди содржат многу токсични супстанции, што го прави е-отпадот токсичен
- Електронските и електрични уреди содржат многу скапоцени и ретки материјали
- Поголемиот дел од е-отпадот е раководен несоодветно, со што заедниците и животната средна се жртва на токсичниот и лош дизајн



# Како да се справите?

- Купувајте помалку
- Донирајте
- Вратете ги на производителот или рециклирајте



# Балканска мрежа за застапување при управување со е-отпад



- Двегодишен проект инициран и воден од Фондацијата Метаморфозис и кофинансиран од Европската Унија
- Очекуваните резултати од проектот опфаќаат
  - зајакната соработка на сите заинтересирани страни
  - распространување на добрите практики за управување со е-отпад со примена на стандардите и искуствата од ЕУ,
  - подобрена јавна свест и информираност за управувањето со е-отпад и
  - изградени капацитети на НВО за лобирање и застапување при управување со е-отпад.



# Партнери

- Metamorphosis Foundation (MK)
- ComputerAid International (UK)
- ZaMirNet (HR)
- Protecta (RS)
  - Bozic & sons. (assoc.)
- BlueLink Foundation (BG)



Computer Aid  
International



Centar za razvoj građanskog društva



Center for civil society development



e-otpad.mk

# Национална мрежа

- „4x4x4 Балкански Мостови Скопје (Скопје)
- Вила Зора (Велес)
- Виножито (Штип)
- Гоу Грин (Скопје)
- Гринер (Скопје)
- Глобал (Битола)
- ЕкоНет (Скопје)
- Еко-свест (Скопје)
- Извор (Кратово)
- Планетум (Струмица)
- Центар за промоција на одржливи земјоделски практики и рурален развој - ЦеПроСАРД (Скопје)
- Центар за одржлив развој на заедницата Дебар (Дебар)

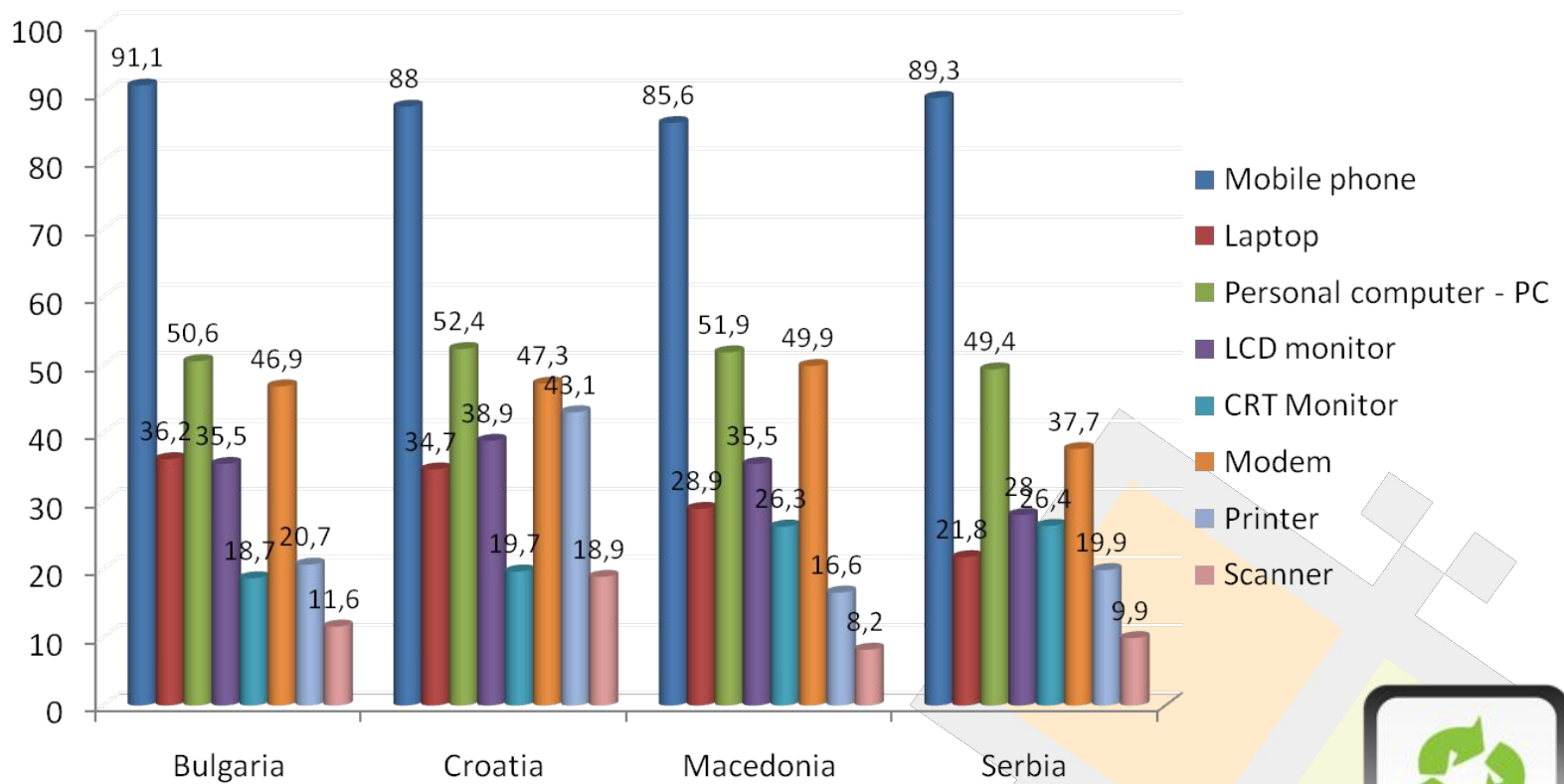




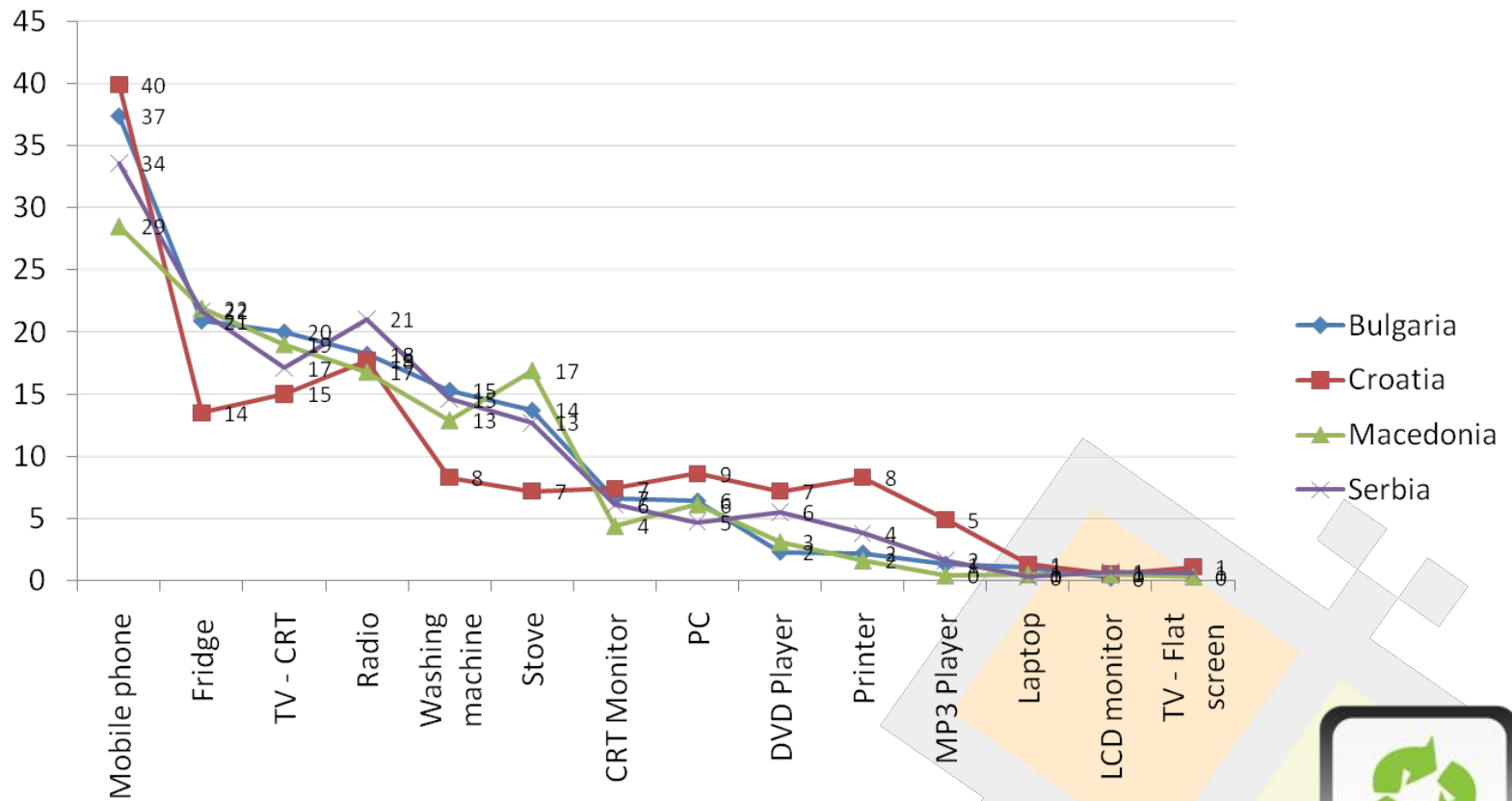
# Колку е-отпад има?



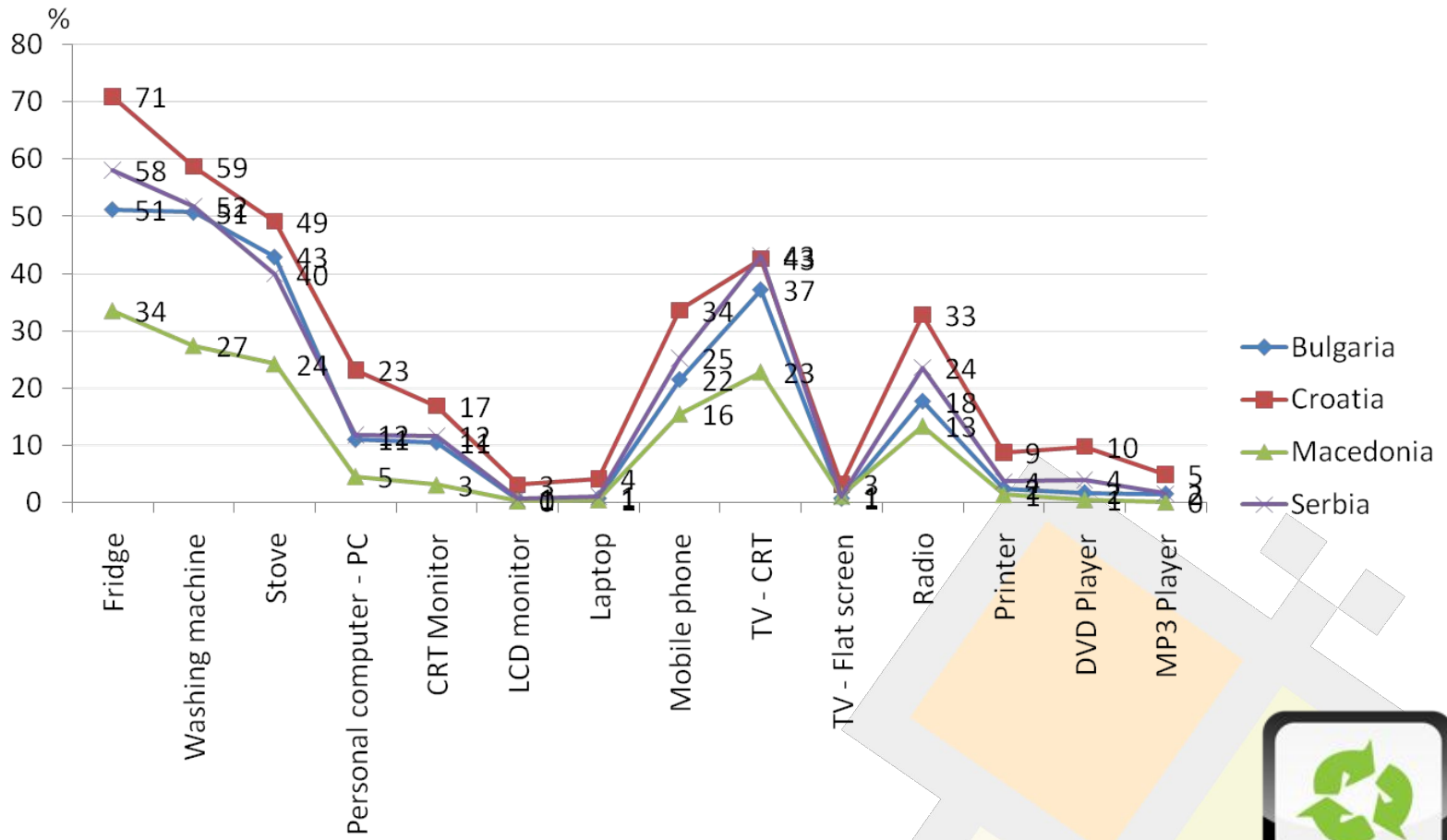
# ИКТ опрема во домаќинствата



# Уреди кои не се во употреба, МЕТАМОРФОЗИС но се уште во домаќинствата



# Отфрлени уреди



# Нацрт Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема



# Десет категории на производи

- големи домашни апарати;
- мали домашни апарати;
- опрема за ИТ и телекомуникација;
- опрема за забавна електроника;
- опрема за осветлување;
- електричен и електронски алат (освен големи неподвижни индустриски орудја);
- играчки, опрема за слободно време и спорт;
- медицински апарати (освен апарати кои можат да предизвикаат радијација или инфекција);
- инструменти за пратење и надзор и
- автомати.



# Обврзници/производители

- **произведува и продава** опрема под своја трговска марка,
- **препродава**, под своја трговска марка, опрема произведена од страна на друг производител, со тоа што препродавачот не се смета за производител ако марката на изворниот производител е наведена на опремата, или
- поради вршење на својата дејност **увезува опрема** заради пуштање на пазар во Република Македонија или **извезува** опрема надвор од неа.
- Ако опремата **не е произведена** во Република Македонија, тогаш за производител ќе се смета неговиот **застапник** во Република Македонија.
- Како производител ќе се смета и правно или физичко кој како **краен корисник** заради свои потреби увезол опрема без посредник;



# Јавни дебати

- Нацрт верзија на: [www.moerr.gov.mk](http://www.moerr.gov.mk)
- Јавни дебати:
  - Штип: 25 мај, 12 часот, Општина
  - Скопје: 30 мај, 12 часот, Стопанска комора
  - Охрид: 9 јуни, 13 часот, Општина
- Дел од проектот „Зајакнување на граѓанското учество во законодавниот процес“ на Националниот демократски институт (НДИ).





# Поддржете не!

Веб-сајт: [www.e-otpad.mk](http://www.e-otpad.mk)

Профили на социјални медиуми:

Facebook: <http://fb.me/bewman>

Twitter: [http://twitter.com/bewman\\_eu](http://twitter.com/bewman_eu)

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/bewman>

LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/balkan-e-waste-management-advocacy-network>

YouTube:

<http://www.youtube.com/user/bewmaneu>



# Ви благодарам

---

- Elena Ignatova  
[elena@metamorphosis.org.mk](mailto:elena@metamorphosis.org.mk)  
[twitter.com/ieli](https://twitter.com/ieli)

